TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 5 - NINH BÌNH**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01/2026/QĐST-VDS	*Ninh Bình, ngày 27 tháng 01 năm 2026*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TOÀ ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 5 - NINH BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Kim Ngân.

Thư ký phiên họp: Bà Trần Thị Chính - Thẩm tra viên Tòa án nhân dân khu vực 5 - Ninh Bình.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 - Ninh Bình tham gia phiên họp: Ông Trần Văn Nghĩa - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 01 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 5 - Ninh Bình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 03/2025/TLST-VDS ngày 13 tháng 11 năm 2025 về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", theo quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 01/2026/QĐST-VDS ngày 14 tháng 01 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* Người yêu cầu: Ông Trương Văn H, sinh năm 1960; địa chỉ: Tổ 8, phường P, tỉnh Ninh Bình.

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Chị Trương Thị H, sinh năm 1987.

Địa chỉ: Tổ dân phố D, phường C, tỉnh Ninh Bình.

- Anh Trương Văn M, sinh năm 1991.

Địa chỉ: Tổ 8, phường P, tỉnh Ninh Bình.

(Phiên họp có mặt ông H, chị H và anh M).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 31 tháng 10 năm 2025 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, ông Trương Văn H trình bày:

Ông kết hôn với bà Trần Thị H vào năm 1988, vợ chồng ông bà sinh được 02 người con là chị Trương Thị H, sinh năm 1987 và anh Trương Văn M, sinh năm 1991. Trước khi kết hôn cũng như trong thời gian chung sống với ông thì bà H hoàn toàn bình thường, gia đình bà H trong phạm vi ba đời nội ngoại không ai có tiền sử bị bệnh tâm thần. Tuy nhiên, đến ngày 21/8/2023 bà H bị tai nạn giao thông, bị chấn thương sọ não phải điều trị tại Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức từ ngày 21/8/2023 đến ngày 12/9/2023 thì chuyển về Bệnh viện đa khoa tỉnh Hà Nam điều trị đến ngày 21/11/2023 ra viện. Kể từ khi ra viện đến nay, bà H được chăm sóc tại gia đình, nằm liệt một chỗ, sống cuộc sống thực vật, ăn uống qua đường ống xông, việc ăn uống, vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc vào người khác, ông đang là người trực tiếp chăm sóc

cho bà H; bà H không nhận thức hay ý thức được hành vi. Hiện bà H đang được hưởng trợ cấp hàng tháng với mức trợ cấp đối với người bị khuyết tật đặc biệt nặng.

Để việc giải quyết các công việc của gia đình sau này được thuận lợi, đảm bảo đúng quy định của pháp luật, ông đề nghị Tòa án nhân dân khu vực 5 - Ninh Bình tuyên bố bà Trần Thị H, sinh năm 1957; địa chỉ: Tổ 8, phường P, tỉnh Ninh Bình là người mất năng lực hành vi dân sự. Ông đề nghị cử ông là Trương Văn H là người giám hộ cho bà Trần Thị H và cử chị Trương Thị H và anh Trương Văn M là người giám sát việc giám hộ.

* Quá trình giải quyết việc dân sự: Tòa án nhân dân khu vực 5 - Ninh Bình đã ra Quyết định trưng cầu giám định tình trạng sức khỏe tâm thần hoặc bệnh khác của bà Trần Thị H. Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 05/KLGĐ ngày 14/01/2026 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương, kết luận:

"*Tại thời điểm giám định (hiện tại) bà Trần Thị H bị bệnh: Mất trí nhớ trong các trạng thái biệt định khác;theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là F02.8. Mắc bệnh từ sau ngày bị tai nạn giao thông (ngày 21/8/2023).*

- Tại thời điểm trên (hiện tại) bà Trần Thị H mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi".

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Trương Thị H và anh Trương Văn M có quan điểm:

Ông Trương Văn H, sinh năm 1960 và bà Trần Thị H, sinh năm 1957 là bố mẹ anh chị, sinh được 02 người con gồm: Trương Thị H, sinh năm 1987 và Trương Văn M, sinh năm 1991. Gia đình (nội ngoại phạm vi ba đời) không ai có tiền sử bệnh tâm thần, anh chị khi sinh ra phát triển bình thường. Trước khi bị tai nạn (năm 2023) thì bà H hoàn toàn khỏe mạnh, sinh hoạt hàng ngày bình thường. Đến ngày 21/8/2023, bà H bị tai nạn giao thông đã được điều trị tại Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức và Bệnh viện đa khoa Hà Nam, đến ngày 21/11/2023 ra viện về nhà chăm sóc. Từ sau khi bị tai nạn giao thông đến nay, bà H sống thực vật, không nhận thức được hành vi; việc ăn uống, vệ sinh cá nhân đều phải có người chăm sóc. Bà Huệ hiện đang được hưởng trợ cấp đối với người bị khuyết tật đặc biệt nặng.

Nay ông Trường Văn H đề nghị Tòa án tuyên bố bà Trần Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị cử ông Trương Văn H là người giám hộ cho bà Trần Thị H và cử chị Trương Thị H và anh Trương Văn M là người giám sát việc giám hộ, anh chị hoàn toàn nhất trí.

* Tại biên bản làm việc với Trạm y tế phường Phù Vân xác định: Bà Trần Thị H không đến khám và điều trị bệnh tâm thần tại trạm y tế nên không phải đối tượng quản lý, điều trị sức khỏe tâm thần tại trạm y tế phường Phù Vân.

* Tại phiên họp, ông Trương Văn H, chị Trương Thị H và anh Trương Văn M đề nghị Tòa án tuyên bố bà Trần Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự, cử ông Trương Văn H là người giám hộ cho bà Trần Thị H và cử chị Trương Thị H và anh Trương Văn M là người giám sát việc giám hộ.

* Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 5 - Ninh Bình phát biểu quan điểm: Thẩm phán đã thụ lý việc dân sự đúng thẩm quyền, đúng trình tự, thủ tục tuân thủ theo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Đề nghị Tòa án căn cứ các Điều 27, 35, 39, 149, 361, 367, 370, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 23, 46, 47, 49, 51, 57, 58, 59, 136 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Nghị Quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của

Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Trương Văn H, về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự".

Tuyên bố bà Trần Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Cử ông Trương Văn H làm người giám hộ cho bà Trần Thị H.
- Cử chị Trương Thị H và anh Trương Văn M là người giám sát việc giám hộ.
- Lệ phí: Người yêu cầu phải chịu theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Ông Trương Văn H yêu cầu tuyên bố bà Trần Thị H, sinh năm 1957; địa chỉ: Tổ 8, phường P, tỉnh Ninh Bình là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự thì việc dân sự trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 5 - Ninh Bình theo trình tự sơ thẩm.

[2] Về nội dung:

Xét yêu cầu của ông Trương Văn H về việc yêu cầu tuyên bố bà Trần Thị H, sinh năm 1957; địa chỉ: Tổ 8, phường P, tỉnh Ninh Bình là người mất năng lực hành vi dân sự, thấy rằng:

Trong quá trình giải quyết việc dân sự, qua xác minh, thu thập chứng cứ tại Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức, Bệnh viện đa khoa tỉnh Hà Nam, xác nhận quá trình khám và điều trị cho bà Trần Thị H: Ngày 21/8/2023, bà Trần Thị H bị tai nạn giao thông phải điều trị tại bệnh viện Hữu nghị Việt Đức với chẩn đoán: Máu tụ dưới màng cứng, dập não, chảy máu dưới nhện; đến ngày 12/9/2023 chuyển về Bệnh viện đa khoa tỉnh Hà Nam tiếp tục điều trị đến ngày 21/11/2023 ra viện. Kể từ khi bị tai nạn giao thông đến nay bà Trần Thị H sống thực vật, nằm một chỗ, không nhận thức được hành vi, ăn qua đường xông và phải có người chăm sóc hàng ngày.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 05/KLGĐ ngày 14/01/2026 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương, kết luận: "*Tại thời điểm giám định (hiện tại) bà Trần Thị Huệ bị bệnh: Mất trí nhớ trong các trạng thái biệt định khác; theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là F02.8. Mắc bệnh từ sau ngày bị tai nạn giao thông (ngày 21/8/2023).*

- Tại thời điểm trên (hiện tại) bà Trần Thị Huệ mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi".

Như vậy, kết luận giám định sức khỏe tâm thần của bà Trần Thị H phù hợp với nội dung các ý kiến xác nhận của đại diện trạm y tế phường và những người hàng xóm nơi bà H sinh sống về tình trạng bệnh lý hiện tại của bà H. Do đó, chấp nhận yêu cầu của ông Trương Văn H tuyên bố: Bà Trần Thị H, sinh năm 1957; địa chỉ: Tổ 8, phường P, tỉnh Ninh Bình là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ theo quy định của pháp luật.

Đối với yêu cầu của ông Trương Văn H về việc cử ông là người giám hộ cho bà Trần Thị H và cử chị Trương Thị H và anh Trương Văn M là người giám sát việc giám hộ. Căn cứ các Điều 23, 46, 47, 48, 49, 51, 57, 58, 59, 136 của Bộ luật Dân sự, chấp nhận yêu cầu của ông H, xác định ông Trương Văn H là người giám hộ cho bà

Trần Thị H; chị Trương Thị H và anh Trương Văn M là người giám sát việc giám hộ.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Do ông Trương Văn H là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự nên miễn toàn bộ tiền lệ phí đối với ông Trương Văn H.

[4] Về quyền kháng cáo: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan thực hiện quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào:

- Các Điều 23, 46, 47, 48, 49, 51, 54, 57, 58, 59, 136 của Bộ luật Dân sự.
- Khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự.
- Khoản 1 Điều 37, điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Trương Văn H về việc "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự".

Tuyên bố: Bà Trần Thị H, sinh năm 1957; địa chỉ: Tổ 8, phường P, tỉnh Ninh Bình là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Cử ông Ông Trương Văn H, sinh năm 1960; địa chỉ: Tổ 8, phường P, tỉnh Ninh Bình là người giám hộ bà Trần Thị H trong thời gian bà H mất năng lực hành vi dân sự. Ông Trương Văn H có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại khoản 1 Điều 57, khoản 1 Điều 58 và khoản 1 Điều 59 của Bộ luật Dân sự.

Cử chị Trương Thị H, sinh năm 1987; địa chỉ: Tổ dân phố D, phường C, tỉnh Ninh Bình và anh Trương Văn M, sinh năm 1991; địa chỉ: Tổ 8, phường P, tỉnh Ninh Bình là người giám sát việc giám hộ.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Trương Văn H được miễn lệ phí sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Ông Trương Văn H, chị Trương Thị H và anh Trương Văn M được quyền kháng cáo Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà ra quyết quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Ninh Bình;
- VKSND khu vực 5 - Ninh Bình;
- THADS tỉnh Ninh Bình;
- Đương sự;
- UBND phường Phù Vân;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
(Đã ký)

Nguyễn Thị Kim Ngân